

Fővárosi Törvényszék

Az ügy száma:	103.K.704.694/2024/10.
A felperes:	Auto-Bus Glass Central Europe Kft. (1183 Budapest, Gyömrői út 79-83. 46. ép.)
A felperes képviselője:	Némethi Ügyvédi Iroda – dr. Némethi Péter ügyvéd (1149 Budapest, Mexikói út 52/a.)
Az alperes:	Közbeszerzési Hatóság Közbeszerzési Döntőbizottság (1026 Budapest, Riadó utca 5.)
Az alperes képviselője:	dr. Schaller Emil kamarai jogtanácsos
A per tárgya:	közbeszerzési ügyben hozott D.634/23/2024. számú közigazgatási határozat megtámadása

Í t é l e t:

A Fővárosi Törvényszék az alperes D.634/23/2024. számú határozatát megsemmisíti és az alperest új eljárásra kötelezi.

Kötelezi az alperest, hogy 15 napon belül fizessen meg a felperesnek 54 000 (ötvennégyezer) forint perköltséget

A 30 000 (harmincezer) forint feljegyzett kereseti illetéket az állam viseli.

Az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

I n d o k o l á s

Az ítélet alapjául szolgáló tényállás

- [1] A perben nem álló ajánlatkérő Volánbusz Zrt. (a továbbiakban: ajánlatkérő) 2023. július 17. napján a közbeszerzésekről szóló 2015. évi CXLIII. törvény (a továbbiakban: Kbt.) Második Része szerinti nyílt uniós eljárásrendben zajló közbeszerzési eljárást indított „Autóbuszokhoz új szélvédők beszerzése-3.” árubeszerzés tárgyában. Az eljárást megindító felhívásról szóló hirdetmény az Európai Unió Hivatalos Lapjában 2023. július 21-én jelent meg. A közbeszerzési eljárás perben releváns 3. részének tárgya az ajánlati felhívás II.1.4. pont alapján a következő volt: „Ajánlatkérő az eljárás során a VOLÁNBUSZ Zrt. üzemeltetésében lévő autóbuszokhoz szükséges új szélvédő konszignációs raktárba történő szállítására kíván szerződni a nyertes ajánlattevővel keretszerződés keretében összesen nettó 449 800 000,- Ft keretösszegig, 6 részajánlati körben: 3. rész: Mercedes, Setra gyártmányú autóbusz szélvédők, nettó 57 200 000,-Ft keretösszegben.”
- [2] Az ajánlati felhívás II.2.5. értékelési szempontok pontja alapján: „Minőségi kritérium - Név: Vállalt többlet konszignációs készlet kihelyezés %-os aránya a keretösszeghez viszonyítva az előírt 20% felett (minimum 0% - maximum 10%) / Súlyszám: 10
Ár - Súlyszám: 90
- [3] A II.2.14. pont További információk pontja szerint az ajánlatkérő a II.2.5. pontban feltüntetett Ár értékelési részszerzőpont alapján a Tételtes ártáblázat szerinti „Összesen nettó

ajánlati ár (HUF)” megajánlást értékeli. Ajánlattevőnek a felolvasólapon a dokumentáció részét képező Tételes ártáblázatban szereplő termékeknek „Összesen nettó ajánlati ár (HUF)” összegét kell megadnia. Ajánlattevőnek kötelező minden tételre ajánlatot tennie és beáraznia.”

- [4] Az ajánlatkérő tételes ártáblázatot készített, amelyet az ajánlattevőknek kitöltve kellett benyújtaniuk ajánlatuk mellékleteként. Az ajánlattételi határidő lejártáig a 3. rész tekintetében négy ajánlat került benyújtásra, közte a felperes és a nyertes ajánlattevő Draspo-Tempó Kft. (a továbbiakban: nyertes ajánlattevő) is ajánlatot tett.
- [5] A felperes ajánlata szerint az összesen nettó ajánlati ár 31 964 127 forint, a vállalt többletkoncessziós készlet kihelyezés %-os aránya a keretösszeghez viszonyítva az előírt 20% felett 10%-ban került meghatározásra. A nyertes ajánlattevő összesen nettó ajánlati ára 26 399 828 forint volt, a vállalt többlet konszignációs készlet kihelyezésének %-os aránya 10% volt.
- [6] Az ajánlatkérő 2024. május 22-én készítette el az összegezését, amelynek értelmében a nyertes ajánlattevő a Draspo-Tempo Kft. lett. A nyertes ajánlatot követő legkedvezőbb ajánlatot a felperes tette. A felperes 2024. június 10-én jogorvoslati kérelmet terjesztett elő, amelyet az alepres D.382/2024. szám alatt iktatott. Az alperes a jogorvoslati kérelem alapján megállapította az ajánlatkérő jogsértését a D.382/27/2024. számú határozatában, kötelezte az ajánlatkérőt, hogy a nyertes ajánlattevő ajánlatával kapcsolatban alkalmazza a Kbt. 72. § (1) bekezdését és az abból beszerzett adatok alapján hozza meg döntését.
- [7] Az ajánlatkérő erre tekintettel, 2024. augusztus 9-én árándokoláskéréssel fordult a nyertes ajánlattevőhöz. A nyertes ajánlattevő határidőn belül benyújtotta az árándokolását. A felperes 2024. augusztus 22-én iratbetekintési kérelemmel fordult az ajánlatkérő felé. Az ajánlatkérő az iratbetekintési kérelmet elutasította. Az ajánlatkérő 2024. augusztus 23-án kiegészítő árándokolás kéréssel fordult a nyertes ajánlattevőhöz. A nyertes ajánlattevő 2024. augusztus 26-án adta meg a kiegészítő árándokolást.
Az ajánlatkérő 2024. szeptember 5-én elkészítette a módosított összegezést, amely alapján a Draspó-Tempó Kft. lett a nyertes ajánlattevő, a követő legkedvezőbb ajánlatot tevő a felperes lett.
- [8] A felperes 2024. szeptember 9-én ismét iratbetekintési kérelemmel élt, a felperes 11-én megismerte a nyertes ajánlattevő árándokolásait majd 16-án előzetes vitarendezési kérelmet nyújtott be. A havi szállítások számát, a létszámadatokat, a raktározás körülményeit tartotta egyebek között irreálisnak és szakmai tapasztalata alapján tarthatatlannak. Az ajánlatkérő a kérelmet elutasította. A felperes 2024. szeptember 30-án jogorvoslati kérelmet terjesztett elő, amelyet 2024. október 14-én és 2024. október 21-én hiánypótolta. Kiemelte, hogy a nyertes ajánlattevő által benyújtott és a vitatott árándokolás alapján megállapítható, hogy a nyertes ajánlattevő téves hipotézisből indult ki, nem tényszerű adatokból. A termék gyártójához képest is alacsonyabb ajánlati ár fikciós elemeket tartalmaz és vélelmekre épít oly módon, hogy az nélkülöz minden a piacon ismert racionalitást és realitást. A nyertes ajánlattevő indokolásai az eltérő adatokra tekintettel nem voltak következetesek, egyben konkrétumok nélküli feltételezésekre alapoztak. Az ajánlatkérő jelenlegi gyakorlata alapján, illetve a tárgyi beszerzett mennyiség alapján megállapítható, hogy a havi négy szállítás önmagában is egy feltételezés tekintettel arra, hogy az ajánlatkérő gyakorlatának ismeretében megállapítható, hogy havi szinten ettől több alkalommal kerül sor rendelésre, illetve szállításra, amelynél fogva a nyertes ajánlattevő koncepciója és indokolása téves. Az indokolásban szereplő személyekkel és létszámmal a nyertes ajánlattevő nem képes a megfelelő teljesítésre. Egy raktáros irracionálisan kevés a teljesítés során, minimum két

fővel indokolt számolni a csomagolás és biztonságos anyagmozgatás okán tekintettel arra, hogy az autóbusz szélvédők súlya 50-90 kg között van. Szinte mindig szükséges csomagolás az egyedi rendelések teljesítéséhez.

- [9] Rámutatott, hogy irreálisnak minősül a raktáros munkaerő havi két munkaórás kalkulációja, illetve az ismert szállítási statisztikák alapján a nyolc munkaórás sofőri feladatellátás, valamint teljességgel érthetetlen az indokolásban feltüntetett „Vállalkozói kockázat” soron rögzített 0,3% (72 000,-Ft) összeg mivel nem érthető, hogy ennek a kalkulációja során mit vett alapul a nyertes ajánlattevő, ez az összeg a rendelés volumene és értéke függvényében is irreálisan kevés.
- [10] Rögzítette, hogy saját szakmai tapasztalatai és piaci standardok alapján irreális miszerint a nyertes ajánlattevő mindössze 8 m²-en oldja meg a raktározást és egyben az is, hogy nem számol csomagolási díjjal, hiszen a legtöbb kaloda mérete kb. 280 cm hosszú 80 cm széles és 220 cm magas, így darabonként 2,24 m² területet igényel egy raktárban. Ebből következően 8 m² területen csak maximum három kaloda fér el, viszont ebben az esetben már nincs elegendő hely csomagolni vagy hozzáférni targoncával.
- [11] Kiemelte, hogy a nyertes ajánlattevő az ajánlatában, illetve az árindokolásában, valamint a kiegészítő árindokolásában is több alkalommal módosította az ajánlati árat és az azt alátámasztó szakmai kimutatást és kalkulációt, ami súlyosan jogsértő. Jogsértőnek tekinthető az a körülmény is, hogy az ajánlatkérő a kiegészítő árindokolásra irányuló felhívásban maga is prekonceptióval élt és szakmai hibára való hivatkozással kért korrekciót a nyertes ajánlattevőtől, jöllehet a számszaki hiba helyett a probléma a nyertes ajánlattevő nem megfelelő számszaki levezetéséből fakadt.
Hangsúlyozta, hogy az össz ajánlati árat befolyásoló tényezők a következők:
- feltételezésen alapuló munkaidő ráfordítás;
- irreális kockázati költségek;
- irreális jótállási tényezők és költségek;
- irreálisan kicsi raktárhelyiség a termék méreteihez képest;
- irreálisan alacsony szakember ráfordítás az anyagmozgatási igényéhez mérten.
- [12] Az ajánlatkérőnek minimum tisztázni kellett volna a nyertes ajánlattevő által benyújtott árindokolásokkal összefüggésben, hogy hogyan tud olcsóbb ajánlatot adni, mint maga a gyártó. Azzal, hogy az ajánlatkérő nem nyilvánította érvénytelenné a nyertes ajánlattevő ajánlatát megsértette a Kbt. 69. § (1)-(2) bekezdésére tekintettel a Kbt. 73. § (2) bekezdését.
- [13] Az ajánlatkérő észrevételében rögzítette, hogy álláspontja szerint a felperes ügyfélképességgel nem rendelkezik. Kiemelte, hogy a nyertes ajánlattevőt az aránytalanul alacsony ár és egyéb aránytalan vállalás miatt indokoláskérésre szólította fel. Az árindokolást megvizsgálta és minimális tartalmi ellentmondás miatt kiegészítő árindokoláskérést küldött részére. A kiegészítő árindokoláskérésben a nyertes ajánlattevő egyértelműsítette ajánlatkérő elvárásainak megfelelően a dokumentumok tartalmát, melyek alapján ajánlatkérő kétséget kizáróan megállapította, hogy a benyújtott dokumentumok alapján a szerződés teljesíthetősége biztosított. Rámutatott, hogy önmagában az a tény, hogy egy közbeszerzési eljárásban az ajánlattevő a gyártói termékekre a gyártótól kedvezőbb ajánlatot nyújt be semmilyen szempontból nem aggályos tekintettel arra, hogy az ajánlati árak összeállításakor az ajánlattevőknek minden a teljesítéshez kapcsolódó költséget figyelembe kell venni. A beszerzés tárgyát képező piacon és egyébként is az alkatrészpiacon nem példa nélküli, hogy a gyártó az ajánlatkérő részére nem ugyanazt a

kedvezményes árat ajánlja meg, mint amit egy adott esetben több éves együttműködés alapján kialakult disztribútori szerződés alapján a forgalmazó kialakított.

- [14] Az alperes a keresettel támadott D.634/23/2024. számú határozatával a jogorvoslati kérelmet elutasította. Döntésének indokolásában a felperes ügyfélképessége vonatkozásában rögzítette, hogy figyelemmel a Kbt. 148. § (2) bekezdésében foglaltakra, a Kúria Kf.III.37.835/2019/4. számú döntésére és a 89/665/EGK és a 92/13/EGK Tanácsi Irányelvnek a közbeszerzési szerződések odaítélésére vonatkozó jogorvoslati eljárások hatékonyságának javítása érdekében történő módosításáról szóló, az Európai Parlament és a Tanács 2007/67/EK Irányelv 1. cikkének 3. pontjában foglaltakra a felperes ügyfélképessége fennáll.
- [15] Kiemelte, hogy a jogorvoslati kérelem keretén belül abban a kérdésben kellett állástfoglalnia, hogy az ajánlatkérő jogszerűen nyilvánította-e érvényesnek a nyertes ajánlattevő ajánlatát, nem kellett volna-e azt a Kbt. 73. § (2) bekezdésére tekintettel érvénytelenné nyilvánítani.
- [16] A Kbt. 69. § (1), 72. § (1), 72. § (3) és 73. § (2) bekezdése alapján rögzítette, hogy az ajánlatkérő feladata a közbeszerzési eljárásban benyújtott ajánlatok bírálata. Jelen ügyben az ajánlatkérő értékelési szempontként adható 100 súlyszámból 90 súlyszámmal az összesített, 12 hónapra vonatkozó nettó ajánlati árat jelölte meg az ajánlati felhívásban így ezen ajánlati árnak a vizsgálata tartozik elsődlegesen az ajánlatkérő kötelezettségei közé, és annak aránytalanul alacsonynak való értékelését követően köteles indokolásadásra felhívni az ajánlattevőt.
- [17] A becsült értéket 57 200 000,-Ft-ban határozta meg az ajánlatkérő. A nyertesnek megjelölt ajánlattevő e részre 26 399 828,-Ft árat ajánlott meg, a becsült értéknél 53%-kal alacsonyabb árat, amely önmagában aránytalanul alacsonynak minősülhet a becsült értékhez képest. A tárgyi rész tekintetében a nyertesnek megnevezett ajánlattevőn kívül három ajánlattevő tett ajánlatot. A felperes 31 964 127,-Ft-os ajánlati árat tett (a becsült értéknél 44%-kal alacsonyabb), a másik két ajánlattevő a becsült értékénél 20%-kal alacsonyabb, illetőleg 60%-kal magasabb ajánlati árat ajánlott meg. Alperes rögzítette, hogy abban az esetben, amennyiben az ajánlatkérő által alkalmazott vizsgálati árat alkalmazza, úgy a nyertesnek kihirdetett ajánlattevő ajánlata 7%-kal alacsonyabb, mint a felperes ajánlata, illetőleg 30%-kal alacsonyabb, mint a becsült értékkel leginkább konvergáló ajánlattevő ajánlata.
- [18] A Kbt. 72. § (1) bekezdése alapján az ajánlatkérő akkor köteles árindokolást kérni az ajánlattevőtől, ha az ajánlat a megkötni tervezett szerződés tárgyára figyelemmel aránytalanul alacsony összeget tartalmaz az értékelési szempontként figyelembe vett ár tekintetében. A jelen jogorvoslati eljárás előzményeként lefolytatott eljárás során, a D.382/27/2024. számon hozott határozatban jogsértés megállapítása mellett az alperes előírta az ajánlatkérő részére, hogy a bírálatát újranyitva, a Kbt. 72. § (1) bekezdésében meghatározott jogintézményt alkalmazva vizsgálja meg a nyertes ajánlattevő ajánlatának megfelelőségét. Az indokolás elfogadhatóságának kérdését elsődlegesen a konkrét beszerzés egyedi tárgyának specifikumaira, az adott beszerzési piacon érvényesülő árviszonyokra, a teljesítés releváns feltételeire tekintettel kell vizsgálni. Rögzítette, hogy az ajánlatkérő kötelessége az ajánlati ár megalapozottságról való meggyőződés és amennyiben ehhez az indokolás nem elégséges, annak elfogadhatósága kétséges, kiegészítő indoklást kérhet. Az ajánlattevőnek olyan objektív alapú indokolást kell adnia, amely független, tárgyilagos választ tartalmaz, egyértelműen, részletesen alátámasztja a tényleges helyzetet

és nem hagy kétséget az ajánlatkérőben, hogy a szerződés a megadott ajánlati áron teljesíthető.

- [19] Az ajánlatkérő az előzményi határozata alapján 2024. augusztus 9-én árandokoláskérésrel, 2024. augusztus 23-án kiegészítő árandokoláskérésrel fordult a nyertes ajánlattevő felé. A Kbt. 73. § (2) bekezdése szerinti érvénytelenség körében a törvény két esetkört szabályoz: amikor az adott ajánlati ár aránytalanul alacsony vagy az ajánlat más teljesíthetetlen feltételt tartalmaz. Az aránytalanul alacsony ár ténye, mint teljesíthetetlen feltétel azonban megdönthető vélelem, hiszen a Kbt. 72. §-a alkalmazásával dönthető csak el, hogy a szolgáltatás az adott áron valóban nem teljesíthető, vagy az adott áron mégis megvalósítható. A Kbt. rendelkezései nem határozzák meg konkrétan az aránytalanul alacsony ellenszolgáltatás fogalmát, a Kbt. 72. § (1) bekezdése csak egyfajta orientációs vonatkoztatási pontot ad meg, az ajánlatkérőnek „a megkötni tervezett szerződés tárgyára figyelemmel” kell állást foglalnia az értékelési szempontként figyelembe vett ár aránytalanságát illetően.
- [20] A jelenleg hatályos Kbt. a százalékos zsinórmértékkel kapcsolatos rendelkezést már nem tartalmazza. Egy ajánlati ár aránytalanul alacsony voltának megállapítása, vizsgálata során ezért a szerződés tárgyára, az ajánlatkérő által előírt műszaki specifikációra, a szerződés tárgya szerinti vonatkozó munkajogi jogszabályokra való figyelem mellett, a becsült érték meghatározásakor figyelembe vett adatokra, a korábbi eljárások, szerződések tapasztalataira, valamint a piaci viszonyokra, a közbeszerzési eljárásban beérkezett ajánlatokra tud az ajánlatkérő támaszkodni.
- [21] A felperes több körülményre is hivatkozott az ajánlat teljesíthetlensége körében. Ezek vizsgálatát követően az alperes arra a megállapításra jutott, hogy a felperes jogorvoslati kérelemben tett kifogásai megrekedtek a kijelentés szintjén, a felperes ugyanis egzakt módon nem támasztotta alá a Kbt. 73. § (2) bekezdése szerinti érvénytelenségi tényállás elemeit. Nem mutatta be részletesen, hogy a nyertes ajánlattevő ajánlati ára mennyivel alacsonyabb, vagy mennyivel kellene többnek lennie, ha más módon számolt volna az említett költségekkel és összességében. Nem mutatta be, hogy pontosan mekkora raktár esetén és mekkora személyi állománnyal tudná a nyertes ajánlattevő a teljesítést szerződésszerűen ellátni, valamint nem határozta meg pontosan azt, hogy mely tételek esetén módosította a nyertes ajánlattevő az ajánlatát az árandokolásban és a kiegészítő árandokolásban.
- [22] Ezzel szemben az alperes megvizsgálva a közbeszerzési iratokat arra a megállapításra jutott, hogy a nyertes ajánlattevő által benyújtott árandokolás és kiegészítő árandokolás tartalmazott minden olyan kalkulációt, minden olyan költséget és számítást, amelyet az ajánlatkérő az árandokoláskérésben, kiegészítő árandokoláskérésben megfogalmazott. Ajánlatkérő az árandokolást, kiegészítő árandokolást megvizsgálta és megállapította, hogy a megajánlott termék beszerzési ára igazolt, a szerződés teljesítésében közvetlenül résztvevő szakemberek létszáma megfelelő, a tervezett nyereség mértéke megfelelő, a szállítással kapcsolatos költségek bemutatása objektív alapon megtörtént, a társasági adóterhek bemutatásra kerültek az ajánlattevő által elvárt módon, a jótállás és szavatossági kötelezettséggel kapcsolatos kalkulációk bemutatásra kerültek, valamennyi egyéb költség bemutatása megtörtént.
- [23] Az árandokolás és a kiegészítő árandokolás alapján egyértelműen megállapítható volt, hogy a nyertes ajánlattevő objektív tényekkel alátámasztott indokolást nyújtott be, illetőleg az ajánlat nem tartalmaz teljesíthetetlen feltételt, az ajánlati ár kialakításánál a jogszabályi előírásoknak megfelelően kalkulálta költségeit, az árandokolások tételesen alátámasztják a

szolgáltatás teljesítéséhez szükséges valamennyi költséget és azt, hogy a szolgáltatás a megajánlott áron teljesíthető. (Határozat 98-100. pont)

- [24] Minderre tekintettel az alperes megállapította, hogy az ajánlatkérő nem sértette meg a Kbt. 69. § (1)-(2) bekezdésére tekintettel a Kbt. 73. § (2) bekezdését azzal, hogy nem nyilvánította érvénytelenné a nyertes ajánlattevő ajánlatát. Így a jogorvoslati kérelmet a Kbt. 165. § (2) bekezdés a) pontja alapján elutasította.

A felperes keresete, az alperes védírata

- [25] A határozat megtámadása iránt előterjesztett keresetében a felperes elsődlegesen az alperesi döntés megváltoztatását, a jogorvoslati kérelem szerinti jogsértés megállapítását, másodlagosan a határozat megsemmisítését és az alperes új eljárás lefolytatására kötelezését kérte. Jogszabálysértések körében hivatkozott a Kbt. 2. § (1)-(3) bekezdésének a Kbt. 70. § (1) bekezdésének, 79. § (1) bekezdésének, 73. § (2)-(3) bekezdésének, az általános közigazgatási rendtartásról szóló 2016. évi CL. törvény (a továbbiakban: Ákr.) 1. §, 2. §, 35. §, 38. §, 62. §, 80. §-ának a Kbt. 146. § (1)-(2) bekezdésének, 165. § (1) bekezdésének, az Alaptörvény 28. cikkének továbbá a polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény (a továbbiakban: Pp.) 170. § (5) bekezdésének és 265. § (2) bekezdésének sérelmére.
- [26] Kiemelte, hogy az alperes nem értékelte és nem vette figyelembe azt a körülményt, amely szerint önmagában az ajánlatkérői álláspont és a nyertesnek minősíthető ajánlattevő által előterjesztett indokolás is erős feltételezésekre és hipotézisekre épít anélkül, hogy annak tételes magyarázatát adná. A felperes ezen körülményekre és az ezekkel kapcsolatos aggályokra hívta fel a figyelmet.
- [27] A raktározás kérdésével kapcsolatban kifejtette, hogy ahhoz, hogy az ajánlattevő szerződés szerint teljesítsen a kiírt mennyiséggel saját raktárral kell rendelkeznie, mert a gyártó több hónapos határidőre igazolja vissza a megrendelést, valamint a gyártó ütemezetten nagy tételben termel egy-egy típusból nem pedig 24 típusból 1-2 darabot. Lehet 1-2 darabot rendelni, de ugyanúgy ki kell várni a gyártási folyamat idejét, ráadásul így az egy szélvédőre vetített ár drágább, mintha teljes kalodát rendelt volna a vásárló. Felvállalhatja az ajánlattevő azt a rizikót, hogy az indulásnál csak a kiírt mennyiség felét tárolja a raktárban, akkor ez a minimum 33 kaloda helyet 16-17 kalodát jelent. Mindez pedig, sehogyan sem fér el 8 m²-en minimum 40 m²-re van szükség. A szélvédők súlya egyértelművé teszi, hogy a kalodában lévő szélvédők csak targoncával mozgathatók, vagyis a targoncával való hozzáférésnek is helyet kell hagyni.
- [28] A raktáros nem tudja átsomagolni a szélvédőket azok súlya miatt, ezért legalább két főre van szükség.
- [29] Mivel a kiírásból ismert, hogy 24 telephelyre kell szállítani és a korábbi tapasztalatokból tudott, hogy egy típusból jellemzően 1-2 üveget rendelnek, ezért a csomagolás elkerülhetetlen. Bemutatta a csomagolási fázisokat hangsúlyozva, hogy a leírt munkafolyamat a fázisokra figyelemmel 50-90 percet vesz igénybe. Ha átlag 70 perccel számolunk, akkor 70 perc X 64 alkalom = 11480 perc, azaz 191,3 óra, ami havi bontásban 15,9 órát jelent, szemben a nyertes ajánlattevő által megadott 2 órával és ekkor csak egy raktárossal számolt a nyertes ajánlattevő. A szállítás, mint a kiírási dokumentumokból ismert 24 telephelyre történhet. Az öt napos határidő lehetőséget ad a nyertes ajánlattevőnek az ütemezésre és így az egy sofőrrel történő megoldásra. Problémát jelenthet, ha sürgős szállítási igény merül fel egyszerre több helyre.

- [30] Kiemelte azt is, hogy a tárgyi közbeszerzés eredményhirdetése óta eltelt hónapokban az ajánlatkérő a felperestől vásárolja a Mercedes-Benz gyártmányú Intouro M (21-) modellek első szélvédőit. Ebből a tényből arra lehet következtetni, hogy a nyertes ajánlattevő nem tud szállítani sem a megajánlott áron, sem pedig az egyéb feltételek szerint. Ezen körülményt az alperes nem vizsgálta, a felperes által a jogorvoslati eljárás során benyújtott észrevételével összefüggésben.
- [31] Tapasztalati tény az is, hogy a korábbi kiírásoknál is jelentős eltérés volt a kiírt és ténylegesen megrendelt mennyiség között az utóbbi javára. Számlákkal igazolni tudja, hogy 2023. február 16-a óta 81 db MB Intouro (21-) szélvédőt szállított az ajánlatkérő számára, ami azt mutatja, hogy a mostani kiírásban szereplő 9 db ebből a típusból jelentősen alábecsült mennyiség. Ha a nyertes ajánlattevő nem tudja szállítani ezt a típust, akkor jóval nagyobb veszteséggel kell számolnia mint 9 db esetén. Már ez is indokoltá teszi, hogy az ajánlatkérő meggyőződjön arról, hogy a nyertes ajánlattevő képes-e az adott terméket szállítani.
- [32] Hangsúlyozta, hogy piaci szempontokkal nehezen magyarázható, hogy a gyártó miért indul el úgy önálló ajánlattevőként egy versenyben, hogy ismerve a vevője árát - aki a közbeszerzésben egyben konkurens - jóval magasabb áron ad ajánlatot. Felmerül a kérdés, hogy a közbeszerzési eljárásban a gyártó Pilkington AGR Hungary Kft. és a nyertes ajánlattevő tekinthetőek-e egymástól független önálló ajánlattevőknek vagy valójában közös ajánlattétel lehet a megfelelő jogi megoldás a közbeszerzésben való részvételükre.
- [33] Az alperesi határozatban foglalt számítással összefüggésben kiemelte, hogy helyesen a nyertesnek hirdetett ajánlattevő ajánlata 18%-kal alacsonyabb, mint a felperes ajánlata, valamint 43%-kal alacsonyabb, mint a becsült értékkel leginkább konvergáló ajánlattevő ajánlata.
- [34] Kifogásolta, hogy az alperes nem tárta fel megfelelően a tényállást, illetve annak egyes elemeit nem értékelte megfelelően és abból nem a kellő és megfelelő következtetést vonta le.
- [35] Az alperes védiratában a kereset elutasítását kérte a határozatban hivatkozott indokok alapján. Rögzítette, hogy a határozatban foglaltak megalapozottak, az indokolásban szereplő tények az Európai Unió bírósági és hazai joggyakorlatnak megfelelőek.

A bíróság döntése és jogi indokai

- [36] A felperes keresete – az alábbiak szerint – alapos.
- [37] A bíróság a közigazgatási jogvitát a Kp. 4. § (3) bekezdés a) pontja alapján, a Kp. Második része szerinti elsőfokú közigazgatási peres eljárásban, a Kp. 77. § (2) bekezdése szerint tárgyaláson bírálta el. A közigazgatási tevékenység jogszerűségét a Kp. 2. § (4) bekezdése és 85. § (1) bekezdése értelmében a kereseti kérelem korlátai között, és a Kp. 85. § (2) bekezdése alapján a megvalósításának időpontjában fennálló tények alapján vizsgálta. A tényállást a Kp. 78. § (2) bekezdésére figyelemmel a rendelkezésre álló adatok, valamint a felek előadásának egybevetése alapján, a bizonyítékokat egyenként és összességükben értékelve, a megelőző közigazgatási eljárásban megállapított tényállással összevetve állapította meg.

- [38] Először a bíróság a felperes által hivatkozott az Ákr. 62. §-a szerinti tényállástisztázási és a felperes által tartalmában vitatott Ákr. 81. § (1) bekezdése szerinti indokolási kötelezettség megsértését vizsgálta.
- [39] Az Ákr. 62. § (1) bekezdése szerint, ha a döntéshozatalhoz nem elegendőek a rendelkezésre álló adatok, a hatóság bizonyítási eljárást folytat le. A 81. § (1) bekezdése értelmében a döntés tartalmazza az eljáró hatóság, az ügyfelek és az ügy azonosításához szükséges minden adatot a zártan kezelt és védett adatok kivételével, a rendelkező részt - a hatóság döntésével, a szakhatóság állásfoglalásával, a jogorvoslat igénybevételével kapcsolatos tájékoztatással és a felmerült eljárási költséggel -, továbbá a teljes eljárásra történő áttérés esetén az áttérés okára, a megismerhetetlenné tett zártan kezelt és védett adatokkal együtt megállapított tényállásra, a bizonyítékokra, a szakhatósági állásfoglalás indoklására, a mérlegelés és a döntés indokaira, valamint az azt megalapozó jogszabályhelyek megjelölésére is kiterjedő indokolást.
- [40] Az Ákr. 62. § (1) bekezdés szerintin tényállás tisztázási és indokolási kötelezettségi az alperesi döntés tekintetében a jogorvoslati kérelem keretei között, azzal összefüggésben értelmezendő, „a Közbeszerzési Döntőbizottság eljárásában érvényesül a jogorvoslati kérelemhez kötöttség a törvény keretei között, de a Közbeszerzési Döntőbizottság mikénti döntésére vonatkozó indítvány a hatóságot nem köti. A Kúria már kimondta, hogy az alperesnél a Kbt. 148. § (2) bekezdése alapján kérelemre indult jogorvoslati eljárásokban az alperes vizsgálatának terjedelmét alapvetően és elsődlegesen a jogorvoslati kérelem határozza meg, vagyis az alperesnek azon jogsértés fennállását kell megvizsgálnia, amely jogsértésre a kérelmező a kérelmében hivatkozik. (Kúria Kfv.III.37.193/2017/5.).
- [41] A felperes jogorvoslati kérelmében a Kbt. 3. § 16. pontjában és 149. § (1) bekezdés d) pontjában előírt, a kérelem tartalmát meghatározó jogszabályi követelményeknek megfelelően pontokba szedetten jelölte meg, hogy a nyertes ajánlattevő áringoklását, kiegészítő áringoklását mely jogszabályhelyekkel összefüggésben mely indokok, bizonyítékok mentén vitatja (havi szállítások száma, raktáros száma és munkaideje, „Vállalkozói kockázat” soron feltüntetett összeg nagysága, raktározási terület nagysága, jóállási és szavatossági összeg nagysága, áringoklás és kiegészítő áringoklás módosítása). A határozat megállapításai ellenében a keresetében tételesen a raktározási terület nagyságával, a teljesítés személyi- és munkaidő igényességével, valamint a szállítások számával összefüggésben terjesztett elő kifogásokat arra nézve, hogy a határozat nem tartalmaz megfelelő tényállást és indokolást. Az alperes a jogorvoslati kérelmet érdemi vizsgálatra alkalmasnak találta, az eljárását megindította.
- [42] Az aránytalanul alacsony megajánlott árat és egyéb aránytalan vállalásokat az ajánlatkérő a Kbt. 72. §-a szerinti előírásoknak megfelelően köteles vizsgálni. Objektív alapú indokolást fogadhat csak el, amely elfogadhatóságának megítéléséhez a Kbt. 72. § (3) bekezdése szerint – ha az elfogadhatóság kétséges – további kiegészítő indokolást kérhet az ajánlattevőtől, a többi ajánlattevő egyidejű értesítése mellett. Az ajánlattevő kötelessége az ajánlati ára megalapozottságára vonatkozó minden tény, adatot, kalkulációt az ajánlatkérő rendelkezésére bocsátani ahhoz, hogy megfelelő mérlegelés eredményeként az ajánlatkérő döntést hozhasson az ajánlati ár megalapozottságáról. Az ajánlatkérő köteles érvénytelennek nyilvánítani az ajánlatot, ha a közölt információk nem indokolják megfelelően, hogy a szerződés az adott áron vagy költséggel teljesíthető. Az áringoklás, kiegészítő áringoklás minden elemére

kiterjedő vizsgálat során – amennyiben annak van egy olyan akár egyeltelen szegmense, amely nem megfelelő, - az ajánlati ár, illetve az ajánlattevő által tett vállalások elfogadhatóságát megállapítani nem lehet, mert ez a körülmény az objektív alapú indokolást teszi kétségessé. Ennek előrebocsátása mellett kellett a bíróságnak azt eldöntenie, hogy az alperes eleget tett-e tényállásfeltárási és indokolási kötelezettségének azzal, hogy a jogorvoslati kérelem tartalmának általánosságára hivatkozva az egyes felperes által kifogásolt árindokolási elemek tételes vizsgálatába nem bocsátkozott.

- [43] A közigazgatási döntések indokolásával szemben kialakult, ítélkezési gyakorlaton alapuló követelmény szerint: ... „az indokolás célja az érdemi döntés ténybeli és jogi megalapozása. A jó indokolás a tényállás megállapításával kezdődik. A tényállás akkor jó, ha tartalmazza azokat a releváns megállapításokat, amelyek összevethetőek az indokolás további részében megjelenő alkalmazandó jogszabályokkal, és akkor lesz meggyőző, ha megjelöli az indokolás jogi részében azokat a bizonyítékokat, amelyeket a releváns tényállás megállapítása érdekében a hatóság értékelt, egyben számot ad arról mit fogadott és mit vetett el. Csak az a döntés felel meg a jogszabályi követelményeknek, amelynek rendelkező része és indokolása összhangban áll és minden eldöntendő kérdésre kiterjed. A hatóság rendelkezésének egyértelműnek, követhetőnek és végrehajthatónak kell lennie. Ha az indokolásból nem állapítható meg a döntés jogszerűsége, akkor a határozat nem alkalmas érdemi felülvizsgálatra.” (Kommentár az általános közigazgatási rendtartásról szóló 2016. évi CL. törvényhez © Woltes Kluver Hungary Kft., Budapest, 2021-Ákr. 81. §-hoz fűzött részei).
- [44] Az Ákr. 81. § (1) bekezdése alapján tehát, a döntésnek tartalmaznia kell a döntés alapját képező releváns tényállást, az azt alátámasztott tényeket és bizonyítékokat egyaránt. Az Ákr. 81. § értelmezése körében kialakult joggyakorlatot a Kúria több eseti döntésében is (Kfv.V.35.706/2013/12., Kfv.V.35.620/2016/8., Kfv.V.35.048/2014/7., Kfv.I.35.196/2016/4.) bemutatta, amelyet a Fővárosi Törvényszék is iránymutatónak tekintett.
- [45] Az alperesnek a felperes jogorvoslati kérelme alapján az ajánlatkérő árindokolása és kiegészítő árindokolása, továbbá az arra adott válaszok alapján kellett volna tényekkel alátámasztottan cáfolnia határozatának jogi indokolási részében a felperes által előadottakat. A jogorvoslati kérelem aplotalanságát az abban megjelölt árelemekhez rendelt releváns tények feltárása és rögzítése alapján kellett volna alátámasztania, a döntése e követelménynek az alábbi okokból nem felel meg.
- [46] Az alperes határozatának tényállási részében feltüntette a releváns kiírási feltételeket, továbbá a 10.; 12.-13. pontok alatt az árindokolás, kiegészítő árindokolás és az arra adott válaszok tartalmát rögzítette, ugyanakkor a határozatának jogi indokolási részében, annak 84.-86. pontjaiban olyan megállapításokat tett, ami az árindokoláskérés indokoltságára nézve lehet releváns, amelyről az előzményi jogorvoslati eljárásban már döntést hozott. Az azt követő, a jogintézményre vonatkozó általános megállapítások és a jogorvoslati kérelem egyes elemeinek megisméltése után a határozat 98-100. pontjaiban, mindössze fél oldal terjedelemben tartalmaz a döntése a jogorvoslati kérelem elutasítására nézve érdemi indokolást. Az alperes a határozatának ebben a részében egyfelől a kérelem általánossága miatt az érdemi vizsgálat akadályára, másfelől az árindokolás és kiegészítő árindokolás megfelelőségének a sommás megállapítására szorítkozik, amely egymásnak ellentmond hiszen, ha a jogorvoslati kérelem érdemben nem értékelhető, mi alapján mondható ki a jogsértés hiánya.

- [47] Nem a felperesnek kellett igazolnia a jogorvoslati kérelmében, hogy mekkora raktár, mekkora személyi állomány szükséges a szerződés szerű teljesítéshez, a saját ajánlatában erre nézve ajánlatot tett, ami nem volt a jogorvoslati vizsgálat tárgya. A jogorvoslati kérelmében a felperesnek a nyertes ajánlattevő megfelelő ajánlatának alátámasztásaként adott árindokolás objektivitását kellett kétségessé tennie, amely alapján az alperes feladata lett volna annak vizsgálata, hogy az ajánlatkérő jogszerűen fogadta-e el a nyertes ajánlatát érvényesnek. A felperes jogorvoslati kérelmének a tartalmából megállapíthatóan az nem csupán általános kijelentéseket tartalmaz, hanem egyes költségelemekhez kapcsolódóan számszerűsített cáfolatot is (a raktározás és csomagolás adott területen való teljesíthetőségének kérdésessége; a raktározást végzők számának a nyertes ajánlattevő által megajánlottaktól való eltérésének szükségessége figyelemmel annak időigényességére és a munkafolyamatok összetettségére; a nyertes ajánlattevő szállítási koncepciója figyelemmel a 8 órás sofőri feladatok ellátásának irreálisan alacsony mértékére), valamint azt az állítást is tartalmazza, hogy a nyertes ajánlattevő az árindokolás során módosította az ajánlati árát. Miután az objektív alapú árindokolás valamennyi vizsgált árelemre követelmény, az alperes nem mellőzhette volna a felperes jogorvoslati kérelme szerinti tételes kifogások tisztázását, amelyekből akár egy megalapozhat jogsértést.
- [48] A határozat ugyan részletesen tartalmazza a felperesi nyilatkozatokat, de az azokban tételesen kimunkált, az árindokolás és a kiegészítő áron dokolás megalapozottságát vitató érvek értékelése, ez utóbbiak tartalma releváns elemeivel való összevetésével, elmaradt. Az alperes nem reflektált a felperes érveire, hiányzik annak indokolása, hogy a felperesi kifogásokat mire figyelemmel nem vizsgálta és értékelte. Az alperes döntése nem tartalmazott indokolást azzal összefüggésben sem, hogy a felperes által adott nyilatkozatot a nyertes ajánlattevő vállalásának teljesíthetőségével összefüggésben milyen okból nem fogadta el. Alappal kifogásolta ezért a felperes, hogy a határozat több szempontból hiányos és az nem tartalmazza a tényállást megalapozó bizonyítékok értékelését sem. A figyelembe vett jogszabályok felsorolása megtörténik, de a megállapított tények az abból levont következtetések a jogszabálysértések pontos kifejtése, valamint az ezek közötti ok-okozati összefüggések tényleges feltárása elmaradt. Ezt nem helyettesíti az alperes azon általános megállapítása, hogy a felperes jogorvoslati kérelmében megfogalmazott a nyertes ajánlattevő teljesíthetőségét megkérdőjelező indokok vizsgálata azért maradt el, mert azokat a felperes kizárólag az általánosság szintjén fogalmazta volna meg. Ez ugyanis a rendelkezésre álló iratok tartalmából megállapíthatóan nem valós.
- [49] Az eljárás során rendelkezésre álló tények és bizonyítékok alapján lett volna lehetősége az alperesnek a releváns tényállás megállapítására, ennek alapján az ügyben megalapozott döntés meghozatalára. A határozatból azonban a tényállás teljeskörű megállapítása, az annak alapjául szolgáló tények és bizonyítékok maradéktalan megjelenítése, valamint a bizonyítékok megfelelő értékelése hiányzott. A bíróság a határozat alapjául szolgáló releváns tényállás megállapítását a perben nem pótolhatja, miután jogorvoslati fórumként az alperes eljárását és a határozat jogszerűségét köteles vizsgálni és nem vonhatja le annak hatáskörét (Kúria Kfv.V.35.258/2015/4.; Kfv.II.37.687/2013/4.; Kfv.II.38.021/2014/5.).
- [50] A felperes keresetében az alperesi határozat jogszerűségét az Alaptörvény 28. cikkének, az Ákr. alapelvi, valamint eljárásjogi rendelkezéseinek, a Kbt. tételes jogi rendelkezésének, a Pp. 170. § (5) bekezdésének és 265. § (2) bekezdésének megsértésével összefüggésben vitatta.
- [51] A felperes keresetében az Alaptörvény sérelmére, az Ákr. alapelvi rendelkezésének megsértésére, az Ákr. 35. §-ának, 38. §-ának, 80. §-ának, a Kbt. 146. § (1)-(2) bekezdésének

és 165. § (1) bekezdésének megsértésére csupán hivatkozott azokkal összefüggésben álláspontját nem jelölte meg, nem fejtette ki, hogy ezen jogszabályhelyek sérelme az alperes eljárása során a felperes tekintetében mennyiben és milyen módon valósult meg. A jogszabálysértés megtörténtét alátámasztó tényeket, körülményeket nem jelölt meg, e tekintetben bizonyítékot nem szolgáltatott, így a bíróság e jogszabályhelyekkel összefüggésben az alperesi határozat jogszerűségét nem vizsgálta.

- [52] A Pp. 170. § (5) bekezdése és 265. § (2) bekezdése pedig mint megsértett jogszabályi rendelkezések egy az Ákr. és a Kbt. szabályai alapján álló közigazgatási eljárás jogszerűsége szempontjából nem értelmezhetők.
- [53] A bíróság a felperesnek a keresetében először kifogásolt az AGR Hungary Kft. és a nyertes ajánlattevő esetleges összefonódásának lehetőségével összefüggő kereseti hivatkozásait a Kp. 78. § (4) bekezdésére figyelemmel nem vizsgálta, mivel ezek olyan új tények tekintendők, melyek a jogorvoslati eljárásban nem merültek fel, melyekre a felperes először a keresetében hivatkozott. Az alperesi határozat jogszerűsége szempontjából pedig annak nem volt relevanciája, hogy Mercedes-Benz gyártmányú Intouro M (21-) modellek első szélvédőit az ajánlatkérő a jelen pillanatban kitől szerzi be.
- [54] Minderre tekintettel az alperes jogsértő határozatát a bíróság a Kp. 89. § (1) bekezdés b) pontja és a Kp. 92. § (1) bekezdés b) pontja alapján megsemmisítette és az alperest új eljárásra kötelezte. A megismételt eljárásban az alperesnek a jogorvoslati kérelemben foglalt felperesi érveket érdemben meg kell vizsgálnia, e körben a tényállást teljeskörűen feltárva a felperesi érveket érdemben értékelő indokolt döntést kell hoznia a nyertes ajánlattevő ajánlatának érvényességét, az árindokolás kiegészítő árindokolás megalapozottságát illetően. Amennyiben pedig a kérelmi indokok további kifejtését szükségesnek találja, úgy bizonyítási eljárás keretében lehetősége van annak tisztázására. Tekintettel arra, hogy a felperes ügyfélképessége a perben már nem volt vitatott, így azt a megismételt eljárásban alperesnek nem kell vizsgálnia.
- [55] Mivel az alperesi határozat a tényállás tisztázási és indokolási kötelezettség megsértése miatt került megsemmisítésre, a bíróság már nem vizsgálta az ügy érdemében a peres felek által előadottakat.
- [56] A bíróság a peres alperest a polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény (a továbbiakban: Pp.) 83. § (1) bekezdése alapján kötelezte a felperes perköltségének viselésére. A bíróság a felperest képviselő ügyvéd munkadíját a bírósági eljárásban megállapítható ügyvédi költségekről szóló 32/2003. (VIII.22.) IM rendelet 3. § (3) bekezdés alapján a felperes által felszámítottal egyezően állapította meg, figyelembe véve a felperes által elvégzett jogi munka szakmai nehézségét és időigényét és azt, hogy a perben egy tárgyalás tartására került sor.
- [57] Az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény (a továbbiakban: Itv.) 62. § (1) bekezdés h) pontjában biztosított tárgyi illetékfeljegyzési jog folytán le nem rótt, az Itv. 45/A. § (1) bekezdése szerint meghatározott összegű kereseti illeték az alperes Itv. 5. § (1) bekezdés c) pontjában foglalt személyes illetékmentességére figyelemmel a Pp. 102. § (1) és (6) bekezdései alapján az állam terhén marad.
- [58] Az ítélet elleni fellebbezés lehetőségét a Kp. 99.§ (1) bekezdése és Kbt. 172. § (6) bekezdése zárja ki.

Záró rész

Budapest, 2025. október 22.

dr. Sára Katalin s.k.
a tanács elnöke

dr. Szilágyi-Horváth Eszter s.k.
előadó bíró

Dr. Tombor Csaba s.k.
bíró